

ЛЕОНІД ГЛІБОВ

БЕЗ ВІКОН
ХАТКА, БЕЗ
ДВЕРЕЙ

у
т

ЛЕОНІД ГЛІБОВ

у
гс

**БЕЗ ВІКОН
ХАТКА, БЕЗ
ДВЕРЕЙ**

ЗАГАДКИ

1-3 кл

97

92024 а5 045

Видавництво дитячої літератури «Веселка». Київ 1966

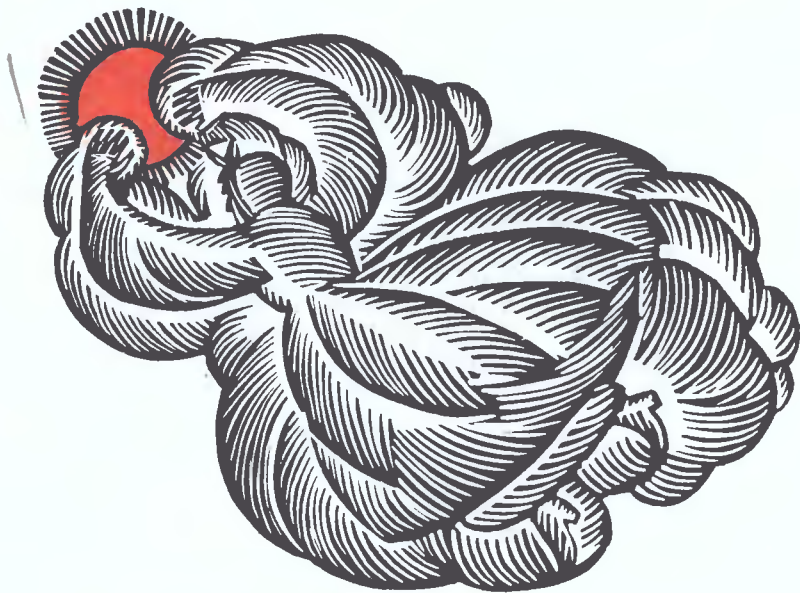
Міська бібліотека
№ 4
для дітей та юнацтва
м. Запоріжжя

Малювала НІНА ДЕНИСОВА

Бачить — не бачить,
Чути — не чує,
Мовчки говорить,
Дуже мудрує.
Часом захоче —
Правди навчає;
Іноді бреше,
Всіх звеселяє.
Люба розмова, —
Будемо, діти,
З нею довіку
Жити — дружити.

Хто ж то така
В світі щаслива,
Мудра, правдива
І жартовлива?
Як не вгадали,
Стану в пригоді:
Річ коротенька —
Книжка та й годі.

отилася тарілочка
По крутій горі,
Забавляла любих діток
У моїм дворі.
Нам тієї тарілочки
Чому не любить —
Хорошая, золотая
І як жар горить.
Прийшла баба — сама чорна
І чорний жупан, —
Заховала тарілочку
У синій туман.
Постихали співи й жарти
У дворі моїм;
Золотої тарілочки
Стало жаль усім.
Зачинився я у хаті,
У віконці став

І про тую тарілочку
Співати почав:
«Туманочку, туманочку!
Поклонись зорі,
Покоти нам тарілочку
По нашій горі...»
Де не взявся із-за лісу
Невідомий птах,
Довгохвостий, гостроносий,
На восьми ногах.

Тільки став я приглядатися —
І що, і відкіль,
А він зразу розігнався —
І в вікно сусіль...
Я — на піч та у куточку
Зігнувсь, притаївсь
І, щоб птах той не надибав, —
Ряденцем укривсь.
Навіжений птах літає,
Не найде ніде
І тонесенько виводить:
«А де дідок, де?»
Закричав горлатий півень
І прогнав мій страх,
Я зрадів — і не побачив,
Де той дівся птах.

Золотую тарілочку
Всі знають давно:
То на небі сонце ясне,
На весь світ одно.
Чорна баба — нічка темна:
Із давніх-давен
Покриває все на світі,
Як погасне день.
Заховався, шуткуючи,
Дідусь-господар,
Щоб не зразу догадались,
Що той птах — комар.

кажу ще загадку таку:
У ночвах переплив я річку
І у долинці на піску
Побачив хатку невеличку.

Без вікон хатка, без дверей, —
Як не мудруй, не можна влізти;
Вона ж повнісінька людей,
А ласощів — не переїсти!

Ну, як би так мені туди?
Хоч би ж тобі де-небудь щілка...
Я і туди, я і сюди —
Ніяк: ні зверху, ні з причілка.

Дивлюсь — з лози іде Різак, —
Його мале й велике знає:
Сокири нашої свояк,
По всіх усядах він буває.

Побачив, що я там ходжу:
«Чого, — питає, — тут никаєш?» —
«Ох, мій голубчику! — кажу, —
Нащо питаєш? Либонь, знаєш».

Він цюк — і хатку розрубав.
«Ну, — каже, — лїзь, щоб не кортіло!»
Я так зрадїв, аж закричав:
«От молодець! От гарне діло!» —

І зараз всіх порозганяв,
Щоб ласощів не роз'їдали;
Хазяйнувати сам почав,
Аж зуби танцювати стали.

Я через приключку таку
Вподобав дуже хатку тую
І, дякуючи Різаку,
Щолітечка тепер смакую.

От бачте, як старий ласун
Плести вам загадки навчився...
Не хатка то була — к а в у н
До мене в гості прикотився.

А хто ж Різак, такий мастак,
Що й хатку розрубать береться?
Не чоловік і не козак —
Н о ж е м він на всім світі зветься.

Я шуткувать давно привик
І рад, як діти веселяться...
Пошли вам, доле, довгий вік,
Не знать журби, а більш сміяться.

ула собі бабуся Гася;
Гладуху добре всякий знав...
Якась чудна вона вдалася,
І досі я не розгадав.

Як прийде, — люди врозтіч скачуть
І трусяться, як загуде;
А як немає довго, — плачуть
І виглядають, чи не йде.

Пішов я раз по полуниці, —
Ще змалечку я був їдок:

Ввесь день збираю у травиці —
Одну у глечик, дві в роток.

Дивлюсь — до мене суне Гася...
Ну, чуба, думаю, намне!..
І відкіля вона взялася?
Неначе стерегла мене.

Підняв я поли, чимчикую,
Вона ж за мною навздогін;
От-от настигне... близько, чую...
Я до баштанника в курінь.

Розсердилася дуже Гася,
Що не піймався їй дідок,

І так сльозами розлилася,
Що аж товстий курінь промок.

На мене гримнула бабуся:
«Тривай, старий ласун, тривай!
Колись застукаю, діждуся...» —
І потяглась кудись за гай.

От вам і загадка знайшлася:
То так, то сяк — і догоджу,
Хто ж вона справді, тая Гася?
Як не вгадаєте — скажу.

Що ж то за баба, Гася тая?
Невже не можна розгадать?
То, діти, хмара дощова я, —
Не гріх і бабою прозвать.

Буває, скрізь все літо ходить,
А іноді нема й нема;
Раз добре зробить, раз нашкодить,
І плач, і радість — їй дарма.

Химерний, маленький,
Бокастий, товстенький
Коханчик удавсь;
У тісто прибрався,
Чимсь смачним напхався,
В окропі купавсь.
На смак уродився,
Ще й маслом умився,
В макітрі скакав...
Недовго нажився,
У дірку скотився,
Круть-верть та й пропав.
Хотів був догнати —
Шкода шкандибати:

Лови не лови!
А як його звати —
Лінуюсь сказати,
Ануге лиш ви!

«То ж, діду коханий,
Вареник гречаний!» —
Кричить дітвора.
Чому не вгадати!
Не бігать-шукати
Такого добра.

Міська бібліотека

№ 4

Для дітей та юнацтва

м. Запоріжжя

92.024ab

оп! Гоп! Діти-молодята!
І дівчата, і хлоп'ята!
Годі бігать і скакать,
Буду загадку казать:

Як була я молодою,
Грала в хрещика з весною
І між квітками росла,
Зеленіла і цвіла.

Добрі люди доглядали,
Шанували, поливали,
Щоб жила краса моя,
Щоб доладна була я.

Як підкрадеться до мене
Те бадиллячко зелене,
Чи бур'ян, чи лобода, —
Через мене всім біда.

Всіх од мене проганяють,
Через тин перекидають,
Щоб нічого не росло,
Щоб пристриту не було.

Як великою вже стала,
Я сім плахт поначіпляла,
Довгі кісоньки взяла
У віночок заплела.

Куди треба, помандрую,
Скрізь і днюю, і ночую,
Світ увесь я обійшла
І на ярмарку була...

...Тільки я сердита зроду:
Хто задивиться на вроду
Чи сунеться цілувать —
Буде сльози проливать.

Діти-квіти, виростаєте
І мене ви розгадайте!
Прилетить веселий час —
Поцілую дуже вас».

Діти думали-гадали
І ніяк не розібрали.
В мою хатоньку прийшли,
На печі мене знайшли.

«Ой дідусю, не вгадали, —
Діти разом закричали, —
Годі в просі гріться, спать,
Поможи нам розгадать!

Осьде пряничок чудовий,
Неабиякий — медовий.
Бач — і самі не їмо,
А тобі віддаємо!»

Взяв я пряничок, дивлюся
І оближуюсь, сміюся...
«Не вгадали ви? Ото!
То ж цибуля, більш ніхто!»

Здивувались дуже діти:
«Тьху, погана!.. Так верни ти...»
А я пряник гам та гам —
«Вибачайте, не віддам!»

аз пішов я на отаву
І наткнувся на прояву:
Довга-довга і страшенна,
Мов гадюка здоровенна,
Голова десь за горами,
Ноги вперлись між лісами.
Став я, хвертом в боки взявся
І до неї обізвався:
«Де ти в біса узялася
І чого тут розляглася?»
Чую — десь щось загуділо,
Буйним вітром зашуміло:
«Схаменися, дурню сивий,
Прикуси язик брехливий!
Я не відьма, не проява, —

По всім світі моя слава;
Мене люди поважають
І до мене учащують...
Ось устану, коли треба,
Підніму тебе до неба,
Через море перекину
У далеку чужину!..»
Засмутився я, злякався
І насилу одбрехався:

«Вибачай, вставать не треба,
Бо не хочу я до неба, —
Там огнями зорі палять,
Мені бороду обсмалять,
А як часом покочуся —
На шматочки розіб'юся;
Любі діточки заплачуть:
Діда більше не побачуть!»
Я побіг, не оглядався
І у хату заховався,
А у хаті баба мила
Мені кваші наварила.
Ім я квашу солоденьку;
Здумав загадку стареньку;
Покіль другу скомпоную —
Розгадайте перше сюю.

Правду загадка сказала,
Мене трохи налякала:
То не відьма, не проява,
Бо про неї всюди слава;
То всевітня дорога,
І далека, і розлога.
Її всякий добре знає,
Ніхто в світі не минає:
По дорозі щастя скаче,
По дорозі горе плаче.
Так було воно і буде,
Покіль будуть жити люди.

Й ви, діти, — квіти наші!
Наварю вам горщик каші,
Поїсте ви до смаку, —
Мовить баба у кутку, —

Я щедруха, я гладуха;
В мене донечка красуха;
Кучерявенький синок,
Як той сизий голубок.

Я морозу не боюся,
І хто мерзне — я сміюся:
Бабу гріє не кожух,
А веселий теплий дух.

Біля мене всі товчуться —
І веселі діти в'ються,
І старесенький дідок
Тут мурлика, мов коток.

Гей, до мене! Є у мене
І варене, і печене:
Буде людям, буде й вам,
А ледачим дулю дам».

Гарно, хитро баба каже,
По губах мов медом маже, —
Тому заськи, тому на...
Угадайте ж, хто вона?

Хто ж та баба дзіндзюриста?
То всесвітня піч вариста,
І не тільки я, мерзляк, —
Тую бабу знає всяк.

Як лиха зима приспіє,
Білим снігом поле вкриє,
До бабусі дівтора
Утікає із двора.

Як трусне мороз зимою
Шкарубкою бородою,
Бідний люд мерщій біжить
Безталаннячко погрить.

Хто ж та донечка кохана,
І хороша, і рум'яна?
То багаття золоте
Гарно жевріє-цвіте.

Хто ж синочок любий, милий,
Мов той голуб сизокрилий?
Бреше баба — не синок,
Ні, то прихвостень д и м о к.

Проверено
1971 г.

17 коп.

